



Sjálfsæðismálið

Bjarni Benediktsson – Sjálfstæðisbaráttan – Sjálfstæði – Lýðveldi – Riftingarréttur 1941

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Ræður Bjarna Benediktssonar
Askja 4-1, Örk 8

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Atrikin, sem þá vart at
 ályfta frá, voru þeir mjög óviss.
 Í samfundinu Aldingis var þeir
 lesit föstur, at Danir gætu ekki
 ferit með þau mál, sem þeim
 var: sambandslögunum ferjit
 at fara, með þeim í lands hönd.
~~Þess~~ Meit þessu var fullgert, at
 þessir heudi væri vandud þeirra
 í samningnum, og í þeirri
 vandud voru atgert í þingis
 bygta. þessu ályftum voru
 gertar áttu en stat veitt var,
 at ~~þess~~ vandudin væri fram-
 komnar, heldur einungis bygta
 á þeir, at þeir hlýtt: at
 komu fram. ~~Þess~~ ~~ströngum~~
~~skria~~ ~~þess~~ upplaf: vart þeir at
 fara ~~þess~~ þessu þessu af þessu
 áttu. þess at itast er, at van-
 dud í milliríkja samningi komi
 at eiga ein stat, en ^{límsvegi} ekki ~~meit~~
 til ríftningu komnar. Vandudin
 verður at vera fram komnar,
 og af þeim er þess, en vandudin,
 at saklausu, ein og þess verður
 at telja, at verit hafi: ~~þess~~
 öruggast, at þess sé á verulegu
 atvit: samningis. L

L' þ upplaf: vart þeir at þess
 var leysa í metan öll þessu
 atvit: voru at skjart.

Þess ^{*} vart ein, þess
 manna ein strax 10. apríl, at
 Danir gætu eigi lengur fullgert
 sambandslögunum, a. m. k. heort
 vart andi með þessu atannir ^{þess} mál
 ni handleggja gætu, og ~~þess~~ ^{þess} ~~þess~~
 tryggja veruleg atvit: samningis.
 þess var þess og mjög

Hi er at þú komst, at taka
 eigi ákvættum um mesta áfangam
 : þessu máli. ~~Massarósi~~ En
 um hann eru menn þri miltu
 elski eiss sammála og þei
 voru um ályktunina : fyrra.
 Þer þat at vorum, þri at mörg
 þessu stríki, sem til hlitzjóna um
 ákvættum þarf at hafa, eru
 um mjög í huldun og jafnvel
 þessum en : fyrra vintist, en
~~þessi~~ þessi 'Soleudinga til at
 þessu þri leit, sem þei gjallfi
 vilja, þess vegna eigi, ^{þessum} þessu
 af þessu réttan - höm þess, sem
 á voru ~~þessu~~ þessu ári. ~~þessu~~

þri heli at viss heyrst
 fleyst, at 'Soleudinga voru
 um skuld bundin af sambands-
 lögunum, og ~~þessi~~ ~~þessu~~
 var þri óheimilt at slita til
 fulls sambandinu vit Dani
 met öðrum heiti : en þessu.
 Ef ^{'Soleudinga} þessu þessu þessu þessu
 þessu sig á heli met þessu
 viðgjum, en vintu gerta sam-
 inga at engu, og heftu hefja-
 réttinum þessu sínu at eta dóm-
 stól.

þessu þessu þessu þessu
 eigi statist. Þi var efnd, sem
 menn 10. apríl : fyrra ^{einungis} ~~þessu~~,
 en mi ortin meira en ársgjör-
 ul rísaandi statreynd, sem
 Dani gjallfi hafa : ortum
 og athöfundum vitu bent at
 var þessu þessu. Þi var efnd
 þessi en þri málalæst á vinnu-

legum stritum sambandslagsátt-
málum, sem sé a. m. k. bati
ákrættunum um metfert utanríkis-
mála og landhelgisgæslu. En um-
bot Dana til metferta á utan-
ríkis málum 'Soleudinga er
samræðsla eitt af höfuðatriðum
sambandsleganna.

Fjötréttarhöfundar eru
hissvega sammála um, at af
niðri ríkissamningum er vandræðum
: verulega striti, eins og Danir
hafa mi vitunbert, at þeir hafi
geft um sambandslagin, frá
fjársá, sem fyrir vandræðum
verður, : þessu tilfalli 'Soleud-
inga, heimild til at vilta
þessu samningi.

~~Þessi~~ Fyllingun um rift-
ingarrétt Soleudinga á sambands-
lagunum eins og mi er komit
mitan þessu þessu at þessu at
óvinta lög, rétt mi samninga-
belgi, heldur þessu á met: ~~at~~
at haldar öllum þessu : heitri.

at þessu

Éf 'Soleudinga eru ísakat í fyrir
ritan brot af þessu til þessu rétti
alveg eins telja þessu ^{samningum} ~~ritan brot~~

~~af þessu enda, sem hatur þessu
þessu þessu vandræðum at
in þessu sínu þessu, sem
lofat þessu máni ársittelt :
þessu sínu þessu máni þessu
geitt, þessu, er hatti at af þessu
vör þessu, er rit skifta máni
in þessu máni þessu sam-
vandræðum geitt, þessu sínu. É þessu
tilfalli máni öllum þessu sam-
um, at rit skifta máni~~

6.

rétti sínum, nema met því að hafa
 fengið hann fyrir fram vitun.
 Þendan af slíkum dómstóli. Hæðin
 einungis hið, at því vert: at
 hlíta úrskurt: dómstólsins, of Danis
 vera málið undir hann. Eftir
 vertur þá, at mjög hefur sé, at
 Danis sitji: upp á slíkum mála-
 ferlum. Til þess er réttur þ.
 leudinga of autsæ. En jafnvel
 þótt Danis gæta þat, þá verða
 þoleudinga at trýsta því, at
 slíkur dómur met: meira lög
 og vitunþendan fjötur rétt
 heldur en fjötur stert, og of svo
 er, þá eru þoleudinga öruggir,
 of því ganga eigi lengra en
 öllum frát: mönnum: fjötur-
 rétti: kemur saman um at fara
 megi, þegar svo stundin á sem
 hér.

*

Að svo mjög hefi verið um
 þessa blit málsins fjölgyrt kemur
 af því, at réttur þoleudinga til
 fjálsra ábróttunar hefi verið
 dreginn: í fa. ~~En~~ Enis og sjúkt
 er, þá er sá af: eigi réttmatur.
 Þun og nemi kiggja, at hann
 komi öllu fremur af öttunum
 vit, at of alger ríftingarréttur
 sé mi vitunþendan, þá vert:
 þonum óbyggilega' beitt, heldur
 en af gæmsgef: þagvi athugasem at-
 vika málsins og þeirra réttar-
 vegfara, sem vit eiga.

En þat er autvittit rétt
 þat, þvort nema eiga rétt, og
 þvort nema vilja hlífast beita

honum in talar. Fyrir komit
: því því mið þara margvisleg
virk, en öðrum vit, at ölyggi-
leg áhrifum kemur at verða
tekið mið eigi leita til at af-
reita þeim aukna rétti, sem fyrir
áhrifanna vís hefir áður.
Máttu mið eigi reita frelsi sínu
af öðra vit, at hann kemur eigi
með þat at fara.

þar sem af leitningu af
diti: sambandsátt málaus
er áður,

þar sök, sem þyrst
er á metunum, gegn því at
ganga mið þegar frá andanlegum
atgjörva skipum viðsins, [þar
þarlegum áhrifum, en af sam-
bandslitum leita, en at þó hefir
er mið þessum. Fullveldi þess
er því eigin veigum öskert
og á því miklu ávarlaði höndum
er sambandsátt málaus vit Dani,
sem vinnu verulega er mitum

er á því hversu, at
þjóttin þegar hef-
fult frelsi bet: at
lögun og í framkvæmd

fallium. Máttu svo er, sýmist
því ^{gmsum} næmest tímabært at gera
samþykki þar mitta leit vinnu-
verulega ástand gersamlega at
vettu. Þat: þá verit ástata
til þess, ef með því vori betur
þrýst er alla framtíðar frelsi
þjóttarinnar. Telja gmsu at
svo sé, þar sem þá vori ein-

um framtíðar skipum
þá, en hinn þjóttin,

drengis vilja gífurleg þessum
því hendi, og ástætt réttar-
brót, ef at þessum lökun
att: á mið at neyða þara til sam-
bands vit annat ríki. En óvinnu-
lega töluvert til í þessum rökum,
og mið vel svo þara, at jata vardi
þar rétt. En sem komit er

vega þó mig á mót: þeim sí
stærð, at spiliðingur Beldinga
gjálfa um fult þessi stöta
hitit, af atvön þjóti vilja dæli
vitan þenna þat. En atla verður,
at sí vitan þening þáit sítar
matar laudit, þe munir. En þvi
arít þarít, at þat þorfi til
auksins þess at ákveða mi
sundurlega stjórnan skipun laud-
ins. En þar atvök, sem um þetta
ráta virðitum, geta þá og þegar
þreytt, og er þvi mesta órátt at
þinda sig við ákveðin tíma-
mörk í þessu efni.

Um þann átt má þá aldrei
afala neinum þeim rétti, sem
þegar er á munum, né þvika þá
þvi takmarki at þanna þvi á
alþjóðsáttvöldi, svo þjótt sem
unt er.

Þjónni Benediktsson